

Hyrje

Procesi i identifikimit dhe elaborimit të problematikave të nxënësve në shkollat pjesëmarrëse një punë e strukturuar dhe gjithëpërfshirëse, duke ndjekur një qasje të drejtuar nga nevojat e vetë të rinjve. Nëpërmjet takimeve, diskutimeve dhe analizave të kryera me grupet e nxënësve, është bërë e mundur të evidentohen sfidat, shqetësimet dhe prioritetet që ata hasin në përditshmëri, si brenda mjedisit shkollor ashtu edhe në jetën komunitare.

Temat e identifikuara

1. Edukimi mediatik dhe komunikimi i sigurt – Shkolla “Shaqe Mazreku”, Durrës
Nxënësit ngritën shqetësimin për mungesën e njohurive mbi edukimin mediatik dhe nevojën për përdorim të sigurt të internetit dhe rrjeteve sociale. Eksperti e elaboroi këtë problematikë duke theksuar rëndësinë e aftësisë të rinjve për të dalluar informacionin e besueshëm, mbrojtjen e privatësisë dhe shmangien e rreziqeve online.
2. Hapësira për talentet dhe krijimtarinë – Shkolla “Shaqe Mazreku”, Durrës
Nxënësit nënvizuan mungesën e hapësirave dhe mundësive për të shprehur talentet e tyre në art, kulturë apo aktivitete kreative. Eksperti evidentoi nevojën për të nxitur platforma dhe aktivitete ku të rinjtë të mund të shfaqin aftësitë e tyre, duke i integruar më shumë në jetën shkollore dhe komunitare.
3. Mbrojtja e mjedisit dhe qyteti i pastër – Shkolla “Jusuf Puka”, Durrës
Nxënësit identifikuan si prioritet ndërgjegjësimin për mbrojtjen e mjedisit dhe përfshirjen e tyre në veprime konkrete për një qytet më të pastër dhe të qëndrueshëm. Eksperti sugjeroi qasje praktike për përfshirjen e nxënësve në nisma mjedisore, duke i bërë ata aktorë të ndryshimit.
4. Komuniteti i sigurt dhe aktiv – Nxënësit në Durrës
Nxënësit ngritën shqetësimin për sigurinë në komunitet dhe mungesën e hapësirave të shëndetshme për angazhimin e të rinjve. Eksperti theksoi nevojën e krijimit të programeve që motivojnë të rinjtë të marrin pjesë në jetën komunitare si kontribues aktivë.
5. Qendra e leximit dhe krijimtarisë rinore – Shkolla “Ymer Dishnica”, Korçë
Nxënësit ngritën nevojën për hapësira të dedikuara për lexim, krijimtari dhe zhvillim të aftësive shprehëse. Eksperti e theksoi këtë si një element kyç për nxitjen e kulturës së leximit dhe mendimit kritik.
6. Përmirësimi i ambienteve sportive – Shkolla “Ymer Dishnica”, Korçë
Në një projekt të dytë, nxënësit shprehën nevojën për kushte më të mira sportive. Eksperti

evidentoi rëndësinë e infrastrukturës sportive si faktor për mirëqenie fizike dhe shëndetësore.

7. Kënd i gjelbër dhe edukim mjedisor – Shkolla “Themistokli Germenji”, Korçë
Nxënësit propozuan ngritjen e një këndi të gjelbër dhe aktivitete të edukimit mjedisor për një shkollë më të qëndrueshme. Eksperti e vlerësoi këtë si nismë të rëndësishme për edukimin ekologjik.

8. Rregullimi i laboratorit të kimisë dhe biologjisë – Shkolla “Themistokli Germenji”, Korçë
Nxënësit shprehën shqetësimin për mungesën e kushteve në laboratorët shkencorë. Eksperti nënvizoi se kjo pengon procesin praktik të të nxënësve dhe rekomandoi investime konkrete.

9. Këndi i qetësisë – Shkolla “Myslym Keta”, Tiranë
Nxënësit propozuan krijimin e një hapësire për mirëqenie emocionale dhe përqendrim. Eksperti e vlerësoi si një element të rëndësishëm për shëndetin mendor të të rinjve.

10. Platforma rinore për vendimmarrje – Shkolla “Myslym Keta”, Tiranë
Nxënësit ngritën nevojën për një platformë që t’u japë të rinjve mundësinë të marrin pjesë në proceset vendimmarrëse. Eksperti theksoi rëndësinë e përfaqësimit aktiv të të rinjve.

11. Parku i lagjes sonë – Shkolla “Betim Muço”, Tiranë
Nxënësit evidentuan mungesën e hapësirave të gjelbra dhe propozuan krijimin e një parku komunitar. Eksperti e pa këtë si një mundësi për forcimin e lidhjeve mes të rinjve dhe komunitetit.

12. Laboratori i karrierës dhe aftësive të shekullit 21 – Shkolla “Betim Muço”, Tiranë
Nxënësit propozuan ngritjen e një laboratorit për zhvillimin e aftësive praktike dhe profesionale. Eksperti e konsideroi si një investim të domosdoshëm për përgatitjen e tyre në tregun e punës. Shkollat pjesëmarrëse

- Shkolla “Jusuf Puka”, Durrës
- Shkolla “Shaqe Mazreku”, Durrës
- Shkolla “Themistokli Germenji”, Korçë
- Shkolla “Ymer Dishnica”, Korçë
- Shkolla “Betim Muço”, Tiranë
- Shkolla “Myslym Keta”, Tiranë

Përfundime

Puna e ekspertit rezultoi e vlefshme për të strukturuar nevojat dhe zërin e të rinjve në një formë të qartë dhe të argumentuar. Nxënësit jo vetëm që identifikuan problematikat, por u inkurajuan të shohin veten si pjesë aktive të zgjidhjeve. Raporti i përgatitur shërben si bazë e rëndësishme për hartimin e ndërhyrjeve të ardhshme që synojnë fuqizimin e të rinjve në shkollë dhe komunitet.

Qëllimi dhe Objektivat

- Qëllimi kryesor: Identifikimi i problematikave, nevojave dhe prioriteteve të nxënësve në mjedisin shkollor dhe komunitet, si bazë për ndërhyrje praktike dhe të matshme.
- Objektiva specifike:
 1. Të evidentohen temat kyçe sipas perceptimit të të rinjve.
 2. Të strukturohen gjetjet në “probleme–shkaqe–pasoja–zgjidhje”.
 3. Të hartohen rekomandime të zbatueshme dhe një plan i shkurtër zbatimi (quick wins + ndërhyrje afatmesme).

Metodologjia

- Qasja: E udhëhequr nga nevojat e të rinjve; gjithëpërfshirëse dhe partnere me shkollat.
- Metodatat e përdorura:
 - Fokus-grupe (nxënës 13–18 vjeç, 8–12 pjesëmarrës për grup).
 - Intervista gjysmë-strukturuara me mësues/këshilltarë.
 - Vëzhgim i lehtë i mjediseve shkollore (bibliotekë, laboratore, ambiente sportive).
- Etika dhe mbrojtja e të dhënave: Pëlqim i informuar, anonimati dhe vullnetarizëm i plotë, pa të dhëna identifikuese personale; ruajtje e shënimeve vetëm për analizë.
- Analiza e të dhënave: Kodim tematik (manual), grupim sipas shkollës/temës; triangulim mes burimeve (nxënës–mësues–vëzhgim).
- Kufizimet: Kohë e kufizuar në terren; ndryshim i lehtë i dinamikave midis klasave; mungesë e të dhënave sasiore bazë për disa indikatorë (p.sh. përdorimi ditor i laboratorëve).

Përmbledhje Ekzekutive e Gjetjeve

U identifikuan 12 tema prioritare që prekin aftësitë digjitale dhe sigurinë online, hapësirat krijuese, edukimin mjedisor, infrastrukturën sportive e laboratorike, mirëqenien emocionale, pjesëmarrjen në vendimmarrje, hapësirat e gjelbra komunitare dhe përgatitjen për tregun e punës (aftësitë e shekullit XXI). Këto tema dalin në pah në të gjashtë shkollat dhe reflektojnë si nevoja infrastrukturore, ashtu edhe nevoja programore të bazuara në kompetenca dhe pjesëmarrje rinore.

Gjetje të Detajuara sipas Shkollave/Temave

A. “Shaqe Mazreku”, Durrës

1. Edukimi mediatik & komunikimi i sigurt (online)

Problemi: Mungesë trajnimesh praktike për verifikimin e burimeve, privatësinë, etikën online.

Shkaqet: Mësim i fragmentuar i TIK; mungesë modulësh ndërkurrikularë; prindër me kompetenca digjitale të kufizuara.

Pasojat: Rrezik dezinformimi, bullizëm online, ekspozim të dhënash personale.

Zgjidhjet e propozuara: 4–6 sesione “Media & Info Literacy” me shembuj realë; guida të shpejta për prindërit; klub verifikimi faktesh.

2. Hapësira për talentet & krijimtarinë

- Problemi: Mungesë programi të qëndrueshëm pas-shkollor dhe hapësirash ekspozimi.
- Zgjidhjet: “Open Studio” javore; mikro-bursa për krijime; ekspozita mujore në shkollë/komunitet.

B. “Jusuf Puka”, Durrës

3. Mbrojtja e mjedisit & qyteti i pastër

- Problemi: Ndërgjegjësim i pjesshëm dhe pak mekanizma praktikë te nxënësit.
- Zgjidhjet: “Eko-patrulla” të klasave; matje mujore të mbetjeve; kompostim i vogël; fushata me bashkinë.

C. “Themistokli Germenji”, Korçë

7. Kënd i gjelbër & edukim mjedisor

Zgjidhjet: Dizajn bashkë-krijues i këndit; kalendar pune vullnetare; partneritet me ndërmarrjen e gjelbërimit.

8. Rregullimi i laboratorit të kimisë/biologjisë

- Problemi: Pajisje të pamjaftueshme dhe mirëmbajtje e dobët; pak orë praktike.
- Zgjidhjet: Inventar i shpejtë; plan ripajisjeje minimale (prioritet: mjete sigurie, mikroskopë bazë); “ditë praktike” mujore.

D. “Ymer Dishnica”, Korçë

- Qendër leximi & krijimtarie
- Zgjidhjet: Kënd leximi fleksibel; klub shkrimi/krijimtarie; kalendar leximesh publike.
- Përmirësimi i ambienteve sportive
- Problemi: Terrene të amortizuara; mungesë orari të hapur pas mësimi.
- Zgjidhjet: Rikualifikim i shpejtë (shënime, rrjeta, ndriçim minimal); orar i zgjeruar; mini-turne mujore.

E. “Myslym Keta”, Tiranë

Kënd i qetësisë (wellbeing)

- Zgjidhjet: Kënd i dedikuar me rregulla përdorimi; rota orari; 1 sesion/muaj me psikologun.

Platformë rinore për vendimmarrje

- Zgjidhjet: Këshill Rinor Shkollor; buxhet i vogël pjesëmarrës për ide; konsultime trimestrale me drejtuesit.

F. “Betim Muço”, Tiranë

11. Parku i lagjes sonë

Zgjidhjet: Hartëzim i hapësirave; marrëveshje me bashkinë/AMSh; ditë komunitare pastrimi e gjelbërimi.

Laborator karriere & aftësi të shek. XXI

- Zgjidhjet: Mini-laborator me PC bazikë, printer 3D (nëse e mundur), module CV-pitch-projektme; javë karriere me biznese lokale.
- Shënim: Temat e mësipërme pasqyrojnë direkt prioritetet e ngritura nga nxënësit në çdo shkollë dhe orientimin e ekspertit për mënyrat e adresimit praktik.

Rekomandime të Përbashkëta

- Fuqizim kompetencash: Media & Info Literacy, aftësi socio-emocionale, qytetari aktive.
- Hapësira miqësore për të rinjtë: Këndet e qetësisë/leximit; studio krijimtarie; orare të zgjatura.
- Infrastruktura minimale funksionale: Labororë bazikë, terrene sportive të rregulluara, kënde të gjelbra didaktike.
- Pjesëmarrje dhe bashkëqeverisje: Këshilla rinore, buxhete të vogla pjesëmarrëse, konsultime periodike.
- Partneritete: Bashkitë, bizneset, OJF-të lokale, prindërit (p.sh. mentorime, donacione pajisjesh, ditë vullnetare).

Plan Zbatimi (12 muaj) – “Quick wins” + Afatmesme

- **0-3 muaj (Quick wins):**
Ngritja e klubeve (MIL, krijimtari, sport).
Këndet e qetësisë/leximit me mobilim minimal.
Eko-aksione javore (pastrim, kompostim, riciklim).
- **4-8 muaj (Afatmesme):**
Mikro-riparime të terreneve sportive; inventar laboratorësh; blerje pajisjesh minimale.
Formimi i Këshillave Rinore dhe buxheteve të vogla pjesëmarrëse.
- **9-12 muaj (Konsolidim):**
Javë karriere; ekspozita/turne finale; raport vlerësimi me indikatorë.

Korniza e Monitorimit (shembull indikatorësh)

- Pjesëmarrje: # klubeve funksionale; # orëve pas-shkollore/muaj; # nxënësve të përfshirë (gjini/moshë).
- Kompetenca: % nxënësish që demonstrojnë aftësi MIL (test i shkurtër para/pas).
- Mjedis/Infra: # ndërhyrjesh mjedisore; # pajisjeve laboratorike të funksionalizuara; orë/ javë hapje terrenesh sportive.
- Vendimmarrje: # propozimeve të Këshillit Rinor të financuara; # takimeve me drejtuesit.
- Mirëqenie: përdorimi/muaj i këndit të qetësisë; % nxënësish që raportojnë ulje stresi (pyetësor 5-pikësh).

Vlerësim i Rreziqeve & Masa Zbutëse

- Rrezik: Mungesë burimesh financiare → Masë: partneritete dhe donacione në natyrë; mikro-buxhete.
- Rrezik: Angazhim i ulët i nxënësve afatgjatë → Masë: kalendar i dukshëm aktiviteteve, role të qarta për nxënësit lider.

- Rrezik: Mirëmbajtje e dobët e pajisjeve → Masë: protokolle të thjeshta mirëmbajtjeje; përgjegjës klasi/klubi.

Nevoja Indicative për Buxhet Minimal (për klasë/klub)

- Kënd leximi/qetësie: mobilim bazik, raft(e), tapet, drita pune.
- Klub MIL/krijimtarie: 1-2 PC bazikë, projektor i përdorur, material didaktik.
- Sport: shënjime terreni, rrjeta, topa, komplet ndriçimi minimal.
- Laboratorë: mjete sigurie (prioritet), mikroskopë bazë, reagentë elementarë.